

УКАЗАНИЯ

ОТНОСНО ОРГАНИЗАЦИЯТА И

ПРИКЛЮЧВАНЕТО НА 12 А, Б, В КЛАС

2023/2024 учебна година

Възможности за промяна на оценките по учебни предмети/модули след завършена образователна степен

Наредба 11/1.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците /чл.35-36/

Изпитите за промяна на годишна оценка се провеждат след приключване на учебните занятия съответно за XI клас или за XII клас.

Изпитът за промяна на годишната оценка по учебен предмет или модул се полага върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет или модул за съответния клас.

За полагането на изпит за промяна на годишната оценка ученикът подава заявление до директора на училището, с което се отказва от годишната си оценка.

Учениците имат право **еднократно** да се явят на изпит за промяна на годишна оценка.

Изключение се допуска за ученик от XII клас, който има годишна оценка слаб (2) по един или по няколко учебни предмета или модула - може да се явява на изпити за промяна на оценката без ограничения на броя изпитни сесии.

Всеки ученик има право да положи изпит за промяна на годишна оценка по **не повече от три учебни предмета общо**, изучавани в задължителните и/или в избираемите учебни часове.

Изпитите за промяна на окончателна оценка при завършване на първия или втория гимназиален етап се провеждат след приключване на учебните занятия съответно за X клас или за XII клас.

Изпитът за промяна на окончателната оценка по учебен предмет или модул се полага върху учебното съдържание, включено в учебните програми по съответния учебен предмет или модул за съответните класове от етапа.

За полагането на изпит за промяна на окончателната оценка ученикът подава заявление до директора на училището, с което се отказва от окончателната си оценка.

Учениците имат право **еднократно** да се явят на изпит за промяна на окончателната оценка.

Всеки ученик има право да положи изпит за промяна на окончателната оценка по не повече от **три учебни предмета общо**, изучавани в задължителните и/или в избираемите учебни часове.

За промяната на окончателната оценка по учебен предмет, който се изучава само в един клас първия или съответно втория гимназиален етап, се допуска само изпит за промяна на годишната оценка.

Приключване на учебната година за 12 клас: 13.05.2024 г.

ДЪРЖАВНИ ЗРЕЛОСТНИ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

Основни цели на държавните зрелостни изпити са:

1. диагностика на индивидуалните постижения на учениците в края на средната степен на образование;
2. установяване на степента на постигане на отделни очаквани резултати от обучението по учебен предмет, определени в държавния образователен стандарт за общообразователна подготовка или в държавния образователен стандарт за профилирана подготовка по съответния предмет;
3. мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване качеството на образование.

Въз основа на резултатите от държавните зрелостни изпити може да се осъществява приемането във висши училища при условията и по реда на Закона за висшето образование.

Държавните зрелостни изпити се провеждат в две сесии:

1. **през май - юни;**
  - Задължителен държавен зрелостен изпит по български език и литература – 17 май 2024 г., начало 08,30 ч.
  - Втори задължителен държавен зрелостен изпит – 20 май 2024 г., начало 08,30 ч.
  - Допълнителни държавни зрелостни изпити по желание на ученика – в периода 22 –31 май 2024 г.
2. **през август - септември.**
  - Задължителен държавен зрелостен изпит по български език и литература – 22 август 2024 г., начало 08,30 ч.
  - Втори задължителен държавен зрелостен изпит - 23 август 2024 г., начало 08,30 ч.
  - Допълнителни държавни зрелостни изпити по желание на ученика – в периода 26-30 август 2024 г.

Оценките от държавните зрелостни изпити са окончателни.

Когато държавният зрелостен изпит не е положен успешно, зрелостникът може да се явява отново на съответния държавен зрелостен изпит без ограничение на възраст и брой сесии до успешното му полагане.

Зрелостникът може да се запознае с индивидуалния си резултат от държавния зрелостен изпит в училището, в което е приключил обучението си в XII клас, и/или през електронната система, а с оценената си индивидуална изпитна работа - в училището, в което е приключил обучението си в XII клас, в срок, определен от директора, срещу документ за самоличност и в присъствието на представители на училищната зрелостна комисия.

Зрелостниците, обучавани по училищен учебен план, който осигурява профилирана подготовка, придобиват средно образование след успешно полагане на **задължителен държавен зрелостен**

изпит по учебния предмет Български език и литература и на задължителен държавен зрелостен изпит по профилиращ учебен предмет.

Задължителният държавен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература се полага върху учебно съдържание, изучавано в задължителните учебни часове във втория гимназиален етап на средно образование.

Вторият задължителен държавен зрелостен изпит се полага по учебен предмет, избран от ученика измежду учебните предмети Чужд език - английски, немски, испански, френски или руски, Информационни технологии, Биология и здравно образование, Философия, История и цивилизации, География и икономика, **ако ученикът го е изучавал в избираемите учебни часове като профилиращ учебен предмет във втория гимназиален етап на средно образование. Държавният зрелостен изпит се полага върху учебното съдържание от задължителните модули на профилиращия учебен предмет.**

По свое желание зрелостникът може да положи и до два допълнителни държавни зрелостни изпита по избрани от него учебни предмети измежду учебните предмети Български език и литература, Чужд език - английски, немски, испански, френски или руски, Математика, Информационни технологии, Физика и астрономия, Биология и здравно образование, Химия и опазване на околната среда, История и цивилизации, География и икономика и Философия. В случай че избраният учебен предмет е изучаван от ученика **като профилиращ**, държавният зрелостен изпит се полага върху учебното съдържание от задължителните модули на профилиращия учебен предмет, изучавано в избираемите учебни часове във втория гимназиален етап на средно образование. В случай че избраният учебен предмет **не е изучаван от ученика като профилиращ**, държавният зрелостен изпит се полага върху учебното съдържание, изучавано в задължителните учебни часове в средната степен на образование. **Зрелостникът може да положи допълнителен държавен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература само ако е изучавал учебния предмет като профилиращ. Държавният зрелостен изпит се полага върху учебното съдържание от задължителните модули на профилиращия учебен предмет.**

Зрелостник, който не се е явил или не е положил успешно някои от задължителните изпитите по свое желание получава удостоверение за завършен втори гимназиален етап на средно образование, което дава право на професионално обучение. Удостоверението за завършен втори гимназиален етап не дава право за продължаване на образованието. Зрелостник, който не се е явил или не е положил успешно допълнителен държавен зрелостен изпит, придобива средно образование, ако е положил успешно задължителните държавни зрелостни изпити. В тези случаи в дипломата за средно образование се вписват само успешно положените допълнителни държавни зрелостни изпити.

Учениците, имат възможност да валидират компетентности по учебен предмет, невключен в дипломата за средно образование.

Валидиране на компетентности по учебен предмет по чл. 134 от ЗПУО/ между учебните предмети български език и литература, чужд език – английски, френски, немски, италиански, испански или руски, математика, информационни технологии, физика и астрономия, биология и здравно образование, химия и опазване на околната среда, история и цивилизации, география и икономика и философия/ – са само за:

1. Лица, придобили средно образование, ако учебният предмет не е включен в дипломата им за средно образование.

2. Зрелостници, които не са изучавали учебния предмет в избираемите учебни часове като профилиращ учебен предмет във втория гимназиален етап на средно образование или са изучавали учебния предмет чужд език като профилиращ на по-ниско ниво от Общата европейска езикова рамка.“

Чл. 167, ал. 3 „Валидирането по учебен предмет по ал. 1, т. 2 се извършва по реда на допълнителните държавни зрелостни изпити, като лицето избира дали да положи изпита върху учебното съдържание, което в училищното образование се изучава за придобиване на общообразователната подготовка в класовете от средната степен на образование, а за български език и литература – от втория гимназиален етап, или върху учебното съдържание от задължителните модули на профилиращия предмет, предвидено за изучаване в избираемите часове във втория гимназиален етап на средно образование.

Изпитът за валидиране е по предмет, който не е изучаван като профилиращ от ученика и е върху учебното съдържание от задължителните модули на профилиращия предмет, предвидено за изучаване в избираемите часове във втория гимназиален етап на средно образование.

Съдържание на дипломите за средно образование

Дипломата за завършено средно образование се формира от окончателните оценки на учебните предмети, изучавани във втория гимназиален етап - 11 и 12 клас. Окончателните оценки по всеки учебен предмет при завършване на средно образование се формират с точност до 0,01 като средноаритметични от годишните оценки по учебния предмет, изучаван във втория гимназиален етап в задължителните и в избираемите учебни часове

Общият успех в дипломата за средно образование се формира като средноаритметична оценка с точност до 0,01 от средноаритметичните оценки, вписани като окончателни оценки по учебните предмети, изучавани в задължителните часове, и от средноаритметичните оценки, вписани като окончателни оценки по учебните предмети, изучавани в избираемите часове.

Наред с окончателните оценки в дипломата за средно образование се вписват в точки и в оценки и резултатите от успешно положените държавни зрелостни изпити.

№ на удостоверението за завършен първи гимназиален етап се записват в дипломата за завършено средно образование.

Окончателните оценки по всеки учебен предмет при завършване на средно образование се формират с точност до 0,01 като средноаритметични от годишните оценки по учебния предмет, изучаван във втория гимназиален етап в задължителните и в избираемите учебни часове.

Окончателните оценки при завършване на средно образование по учебните предмети, които се изучават само в един клас от втория гимназиален етап, са годишните оценки за съответния клас. Не се формира окончателна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт, когато ученикът е освободен и през двата срока на всички класове от втория гимназиален етап и не е формирана годишна оценка за нито един от класовете на етапа, а в задължителната училищна документация се записва "освободен". В случаите, когато не е формирана годишна

оценка за един или повече класове на гимназиалния етап, окончателната оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт:

1. е годишната оценка по учебния предмет - когато предметът е изучаван само в един от класовете на етапа;
2. се формира с точност до 0,01 като средноаритметична от оформените годишни оценки по учебния предмет за класовете, в които той е изучаван.

Наред с окончателните оценки по в дипломата за средно образование се вписват в точки и в оценки и резултатите от успешно положените държавни зрелостни изпити .

Резултатите от държавните зрелостни изпити по желание на зрелостника може да се трансформират в оценки по скалата за оценяване, определена в European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS), и да се запишат в европейското приложение към дипломата за средно образование.

В тези случаи резултатите от държавните зрелостни изпити се трансформират по ECTS скала за оценяване, както следва:

1. оценка А се поставя при резултат отличен 6,00;
2. оценка В се поставя при резултат отличен 5,50 - 5,99;
3. оценка С се поставя при резултат много добър 4,50 - 5,49;
4. оценка D се поставя при резултат добър 3,50 - 4,49;
5. оценка Е се поставя при резултат среден 3,00 - 3,49.